

Nyborg Strand, d. 25. oktober 2024

Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier

Mundtlig beretning 2024

Fremlagt på årsmødet af formand for foreningen, Karsten Suhr

Intro

Som alle de tidligere år, så er både den skriftlige og denne mundtlige beretning bestyrelsens beretninger. Jeg vil derfor indlede med at præsentere medlemmerne af foreningens bestyrelse:

- Bo Mehl Jørgensen, skoleleder på Frederikssund Private Realskole, næstformand i foreningen
- Ninna Brandt, bestyrelsesformand på Th. Langs Skole i Silkeborg, næstformand i foreningen
- Hans Myhrmann, skoleleder på Randers Realskole
- Dan Ingemann Jensen, skoleleder på Sct. Ib Skole og Børnehave i Horsens
- Stefan Kreisberg, bestyrelsesformand for Rygaards Skole i Hellerup
- Michael Schroll, bestyrelsesformand for Marie Jørgensens Skole i Odense
- Thomas Neessen, bestyrelsesnæstformand på Laursens Realskole i Aarhus

Ifølge foreningens vedtægt udtræder et bestyrelsesmedlem umiddelbart, hvis vedkommende ikke længere er valgbar. Ved årsskiftet trådte Morten Villas Lund, der var næstformand i foreningen, ud af bestyrelsen for Stenløse Privatskole, hvorfor han som konsekvens også måtte forlade foreningens bestyrelse. Thomas Neessen, der på sidste årsmøde blev valgt som førstesuppleant, indtrådte derfor i bestyrelsen.

Indledning

Vores forening, Danmarks Private Skoler, har dybe rødder, der strækker sig helt tilbage til 1800-tallet. Gennem tiden har vi stået fast på vores grundlæggende værdier – værdier, som er lige så relevante i dag, som de var dengang. Selvom verden omkring os forandrer sig, er vores mission uforandret: At sikre retten til frit at vælge skole baseret på holdninger, værdier og visioner for, hvad god undervisning og uddannelse er.

Foreningen repræsenterer en mangfoldig samling af frie og private skoler – grundskoler og gymnasier – spredt over hele landet. Hver skole har sin egen unikke historie, kultur og værdigrundlag, og det gør dem forskellige. Men på trods af denne forskellighed deler vi – skolerne og foreningen - også noget vigtigt: En fælles arv og et fælles ansvar for at styrke og udvikle den frie skolesektor - til gavn for den enkelte skole, for sektoren som helhed – og ikke mindst for samfundet.

Når vi taler om det, der binder os sammen, taler vi ofte om "den røde tråd". Det er denne tråd, der repræsenterer sammenhængen mellem det, vi siger, og det, vi gør.

Vi – både foreningen og skolerne – skal blive endnu bedre til at formidle vores fælles historie. Vi skal fortælle om vores traditioner, der går tilbage til de første frie og private skoler, og vi skal fremhæve

betydningen af skolefriheden og de værdier, der ligger til grund for vores eksistens – og vi skal fortælle om det samfundsansvar, vi tager på os.

Kampen for den frie skoleverden, og de rettigheder den bygger på, kræver en kontinuerlig indsats. Vi vinder kampen ved at skabe legitimitet gennem handlinger, der tydeligt viser vores værdier.

I dag vil jeg gennem beretningens temaer fremhæve netop de principper, som vi er fælles om, og som foreningen arbejder for:

Den røde tråd; Friheden – Traditionen – Ambitionen – Ansvar – og Værdierne.

Det er i disse principper, vi finder vores eksistensberettigelse, og det er dem, vi forenes omkring.

Sammen om værdierne: Foreningens og medlemsskolernes fælles ansvar

Som forening arbejder Danmarks Private Skoler hver dag med et klart formål: At varetage medlemsskolernes faglige, økonomiske, juridiske og pædagogiske interesser.

Samtidig har vi en central politisk opgave i at sikre skolerne en betydningsfuld plads i det samlede skolebillede.

Det kan foreningen ikke gøre alene. Vi er afhængige af jer, foreningens medlemsskoler.

Vi må tage udgangspunkt i den virkelighed medlemsskolerne befinder sig i, og ikke mindst i den virkelighedsopfattelse omverdenen har i forhold til de frie og private skoler.

Det kræver derfor en stor og entydig opbakning fra alle medlemsskolerne omkring det arbejde, foreningen påtager sig.

Det kræver også foreningens store anerkendelse af forskellighederne mellem skolerne, hvilket i mange henseender er de frie skolers eksistensberettigelse.

Samtidig fordrer det en stor intern loyalitet mellem skolerne i forhold til alt det, de har til fælles, og de fælles værdier, som de frie og private skoler står på, nemlig: Friheden ... Traditionen ... Ambitionen ... Ansvar ... og Værdierne.

Forpligtelse til samfundsansvar: Opfølgning på Årsmødets beslutning

Samtidig fordrer det også et stort engagement overfor de fælles beslutninger, der tidligere er taget på årsmøder. Her tænkes først og fremmest på den ambitiøse beslutning, der blev truffet på årsmødet i 2020, hvor medlemsskolerne vedtog et kodeks for samfundsansvar og 7 konkrete samfundsløfter.

På det årsmøde gav vi hinanden løfte om, at alle skoler ville arbejde aktivt med de 7 samfundsløfter. Der skulle analyseres, kortlægges og iværksættes indsatser og aktiviteter. Det skulle medføre, at skolerne hver især styrkede samfundsansvaret.

For samfundsansvaret skulle ikke blot blive et abstrakt begreb. Det skulle blive konkret og levende og gennemsyre meget af skolernes dagligdag og ansigt udadtil.

De 7 samfundsløfter, vi har forpligtet os til, udgør en af hjørnestenene i foreningens politiske arbejde med at bevise, at de frie og private skoler naturligvis lever op til de forventninger, samfundet har i forhold til skolers samfundsansvar.

Der er nu gået 4 år siden forsamlingen her vedtog kodeks og de 7 samfundsløfter, og meget andet er sket i verden siden. Men naturligvis er foreningen – og sikkert også de enkelte skoler – nysgerrige på, hvordan det er gået.

Har foreningens skoler taget tiltaget til sig? Hvordan er der blevet arbejdet på skolerne? Er der sket forandringer på skolerne? Hvem er involveret i arbejdet? Er aktiviteterne og indsatserne blevet kommunikeret? Disse spørgsmål – og et par stykker mere – satte vi os for at undersøge omkring årsskiftet.

Det er tydeligt, at det vedtagne kodeks har bevirket, at langt de fleste skoler efterfølgende har drøftet, hvordan man på den enkelte skole kan arbejde med samfundsansvaret.

For foreningen har det fra begyndelsen været særdeles vigtigt, at arbejdet på skolerne skulle tage udgangspunkt i den enkelte skoles egne værdier, hvortil fællesværdien samfundsansvar skulle indarbejdes. Det var derfor meget opløftende, at undersøgelsen også viste, at der på rigtig mange skoler er sket en tilpasning af de 7 samfundsløfter, så de er kommet til at passe til skolernes egne værdier, og at de har udbygget og understøttet bevidstheden om skolens mærkesager, så skolen i højere grad lever op til dens samfundsansvar.

Mange skoler har også erkendt, at det at have en samfundsbevidst profil er essentiel og måske endda en eksistensbetingelse i forhold til skolevalget for fremtidens forældre.

Det er naturligvis helt op til hver enkelt skole, ikke om, men hvordan, der skal arbejdes med samfundsløfterne. Undersøgelsen viser derfor – heldigvis – en mangfoldig variation af løsninger og handlinger.

Det gælder også i forhold til, hvilke grupper på skolerne, der er involveret i det strategiske og praktiske arbejde. Det er indlysende, at skolernes bestyrelser har et strategisk blik på opfyldelse af samfundsansvaret og er interesseret i og orienteret om, hvilke tiltag skolerne skal tage. Hvilke andre grupper, der skal involveres, er naturligvis helt afhængig af emnerne og de strategiske mål. Dog er det logisk, at jo flere, der er involveret og er vidende om de forskellige tiltag, jo mere kendt vil den enkelte skoles samfundsansvarlige profil blive.

Undersøgelsen viser generelt, at skolerne tager kodeks og de 7 samfundsløfter til sig. Resultaterne viser, at kurven er opadgående, selvom det i store træk afhænger af øjnene, der ser. Med de positive briller på – og det vælger vi at have – kan det konstateres, at skolerne er godt i gang, dog med relativt store variationer.

Et af de områder, der synes særdeles vanskelig for skolerne, er at kommunikere og synliggøre de samfundsansvarlige aktiviteter. Det nemt nok at fortælle om aktiviteterne, men sværere at relatere dem til værdierne; altså fortælle hvorfor skolen bruger tid og ressourcer på netop denne aktivitet.

Det er tydeligt, at skolerne ofte undgår at fremhæve deres imponerende aktiviteter af frygt for at blive opfattet som pralende, men hvis disse aktiviteter knyttes til skolens værdier eller samfundsansvaret, kan de opfattes i et andet lys. Det er værd at prøve.

Er vi så i mål? Nej, slet ikke – og det kommer vi nok aldrig helt i denne dagsorden. For i skoleverdenen kan det altid blive lidt bedre. Hver enkelt skole må til stadighed kigge på sig selv for derigennem at vurdere på hvilke områder, skolen kan udvikle sig hen imod at blive endnu mere samfundsansvarlig.

Foreningen følger med på sidelinjen og bruger alle de gode historier i vores argumentation for at bevise, at de frie og private skoler naturligvis tager samfundsansvar.

I en reformtid

Den nuværende regering, der blev skabt som en flertalsregering, proklamerede fra begyndelsen, at den var tilhænger af store reformer, – og at det var nødvendigt med store og gennemgribende reformer, hvis det danske samfund skulle klare sig i fremtiden. Der blev skabt lidt af en katastrofestemning, hvor denne regering skulle agere redningsfolk.

Helt så galt som forudsagt gik det heldigvis ikke – måske snarere tværtimod. I finansministeriet fandt de flere og flere penge. Arbejdsløsheden faldt til stadighed. Inflationen fladede ud og er nede på et normalt leje. Lønmodtagerne fik meget lukrative overenskomster. Alt i alt går det faktisk ”ret godt” i lille Danmark.

Det har dog ikke fået en tydelig økonomisk afsmittende virkning på de frie og private skoler.

Regeringen fastholder imidlertid, at der er behov for store reformer – også selvom det på nogle områder ikke må kaldes ”reformer”.

Et af de områder, hvor regeringen vurderer, at der er behov for reformer, er på undervisnings- og uddannelsesområdet. De frie og private skoler bliver påvirket af flere forskellige tiltag i forhold til grundlæggende forandringer. Både for gymnasierne og for grundskolerne.

Hyppige reformer kan være nødvendige for at hjælpe og modernisere skole- og uddannelsessystemet til at følge med i samfundets og arbejdsmarkedets udvikling, f.eks. ved at integrere teknologi eller nye undervisningsmetoder. Men de kan også medføre udfordringer, især hvis de ikke er velovervejede og i takt med den virkelige verden. Og reformer, der skabes udelukkende for at regeringen kan sætte aftryk i historien, er heller ikke hensigtsmæssige.

Det er måske lidt sådan, vi ser dele af reformerne for uddannelsesområdet.

Hvad ville man? – et tilbageblik

Det er som om regeringen fuldstændig har glemt, hvad den bagvedliggende årsag til de unges uddannelsesvalg egentlig er. Så lad os lige kigge lidt tilbage – 13 år. På daværende tidspunkt var Helle Thorning Schmidt statsminister, og fra talerstolen fortalte hun om den socialdemokratiske vision for velfærdstaten. De unge skulle uddannes – så mange som muligt skulle tage en studentereksamen, og et meget stort antal skulle efterfølgende tage en videregående uddannelse. Den socialdemokratiske tanke var, at studentereksamen gav arbejderklassen mulighed for at bryde den sociale arv og dermed være grobund for social mobilitet.

Samtidig var der den opfattelse, at Danmark ikke skulle være et produktionsland, men et videnssamfund, hvorfor det ikke var nødvendigt at uddanne sig erhvervsfagligt – det kunne andre lande tage sig af.

Forældre og de unge tog dette til sig – og det er stadig det, der fylder mest, når forældre skal vejlede deres børn. Kan man konstatere, at den socialdemokratiske drøm har sejret ad helvede til? Og at netop det er den primære årsag til, at vi i dag har langt flere, der ønsker at tage studentereksamen? Nu er det tid til, at ”eliten” ikke længere skal have magten til at definere uddannelsespolitikken – i hvert fald ifølge vores minister. Men har det virkelig været sådan tidligere, og er det nu de såkaldte ”arbejderister”, der skal overtage styringen?

I foråret 2023 offentliggjorde reformkommissionen tre rapporter, hvoraf den ene var særdeles interessant for grundskoler og de gymnasiale uddannelser. Kommissionens forslag i denne rapport omhandlede forhold omkring grundskole og uddannelsesvejen til hhv. erhvervsuddannelserne og de videregående uddannelser.

Man kan undre sig over, at der slet ikke blev taget stilling til, om erhvervsuddannelserne kunne tilrettelægges anderledes, så de blev mere attraktive for de unge. En problemstilling, der i øvrigt heller ikke behandles med det nu fremlagte reformforslag, som jeg vender tilbage til.

Det er som katten om den varme grød – det, der virkelig betyder noget, det rører man ikke ved. Mærkværdigt.

Regeringens reform af ungdomsuddannelserne

I den seneste tids retorik i forhold til en reform af ungdomsuddannelserne er det – overraskende nok - ikke de manglende unge i erhvervsuddannelserne, der fylder. Nu er der en stræben efter, at der skal findes ungdomsuddannelser i alle dele af landet, - også i de tyndt befolkede områder. En ny ungdomsuddannelse skal altså oprettes med det formål at skabe ungdomsuddannelser tæt på de unges bopæl.

Den primære målsætning om flere på erhvervsuddannelserne bliver gemt lidt væk! Mon ministeren virkelig tror, de unge køber den argumentation, når det samtidig skal gøres sværere at komme i gymnasiet, altså på stx og hhx?

Regeringen har nu fremlagt deres plan for en reform af ungdomsuddannelserne. Planen fokuserer på at omdanne erhvervsuddannelserne til videregående uddannelser og samtidig etablere en ny gymnasial erhvervsrettet uddannelse, kaldet epx, der skal kvalificere de unge til professions- og erhvervsuddannelserne.

Forslaget medfører, at både hf og eux nedlægges. Der er stadig usikkerhed om htx, og hvordan den skal integreres i fremtiden.

Ordningen betyder, at alle unge efter endt grundskoleforløb skal i gymnasiet. Dog med mulighed for en lille genvej direkte til erhvervsuddannelserne. Undtaget er også de, der ikke opnår 2 i gennemsnit ved folkeskolens afgangsprøve. De skal på FGU, ligesom alle dem, der af andre årsager dropper ud af de andre uddannelser.

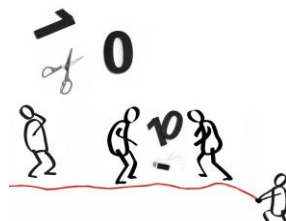
Sproget og retorikken betyder noget, så måske er det en god idé at kalde det hele for "gymnasier"?

Nedlæggelse af 10. klasse

Men der er naturligvis også flere tidsler i forslaget. Det er helt uforståeligt, at regeringen og ministeren ønsker at nedlægge 10. klasse, som i dag er et mangfoldigt tilbud til unge med behov for faglig, personlig og social udvikling samt afklaring i forhold til deres videre ungdomsuddannelse.

Det er helt urimeligt, at et meget vigtigt år for de unge, et skoleår som ca. 40.000 unge selvstændigt og frivilligt vælger, skal ofres for at skabe volumen til en ny uddannelse. Der tages på ingen måde hensyn til de unges forhold og ønsker.

For 10. klasse er en succes. De unge får rigtig meget ud af at tage det ekstra år, inden de skal foretage valget af ungdomsuddannelse.

I en tid, hvor mange unge er usikre, hvor der er rigtig mange muligheder, og hvor der lægges et større pres på ungdommen, kan man spørge: Hvorfor skal de unge tvinges til at vælge retning tidligere?

Hvorfor skal de unge ikke have lov til at have et år, hvor de kan dygtiggøre sig, blive mere modne og blive mere afklarede i forhold til deres valg af ungdomsuddannelse?

10. klasse giver skolerne mulighed for at tilrettelægge undervisningen på en anderledes måde og med et mindre centralt bestemt indhold, hvilket giver de unge tid til refleksion og fokusering på andre emner, end der har været tid til gennem de foregående 10 år i grundskolen.

10. klasse er åndehullet med et relevant indhold, der gør de unge klar til deres næste skridt i livet.

Og hvad sker der med de internationale skoleforløb, der netop er afhængige af det 10. skoleår?

Det må ikke ødelægges blot for at skabe volumen til en ny ungdomsuddannelse.

Og man kan sagtens etablere en praksisorienteret gymnasial uddannelse uden at nedlægge 10. klasse. Måske er det faktisk en fordel for en ny uddannelse, at de unge bliver mere afklarede ift. de linjer, en ny ungdomsuddannelse skal rumme.

Svaret fra ministeren er, at dele af indholdet i 10. klasse skal indarbejdes i den nye erhvervs- og professionsrettede gymnasiale uddannelse. Men 10. klasse skal jo netop kvalificere de unge til at vælge den rette ungdomsuddannelse, og dermed nytter det ikke, at 10. klasse indhold bliver tilrettelagt på en allerede valgt ungdomsuddannelse.

Vi kæmper videre sammen med en lang række andre organisationer for de unges mulighed for at bevare et år, hvor bl.a. usikkerhed ift. deres videre vej i ungdomsuddannelserne kan vendes til afklarethed. 10. klasse bør bevares - ikke for institutionernes skyld, men for de unges.

Betydningen for de private gymnasier

Det bliver interessant, om de fremtidige linjerede gymnasiale uddannelser også kan etableres på de private gymnasier. Det bør de kunne, - i hvert tilfælde de linjer, der rettes mod professionsuddannelserne og måske endda den nuværende hhx også.

Hvis hensigten er at få spredt uddannelserne geografisk, vil det ligeledes være oplagt at give de private gymnasier muligheden.

Regeringens forslag lægger op til ændrede optagelseskriterier til ungdomsuddannelserne: Et gennemsnit på 6 til stx, hhx og htx, og 2 i gennemsnit til epk. Karakterkravene påvirker klart alle gymnasier, herunder de private gymnasier. Ændrede optagelseskriterier og ændrede økonomiske takster synes at være regeringens måde at indføre elevfordeling på ungdomsuddannelserne.

Heldigvis er den tidligere regerings tanker om en elevfordelingsmodel baseret på forældreindkomst helt forsvundet, men i forslaget nævnes det alligevel, at der skal udvikles en konkret elevfordelingsmodel. Vi skal derfor være opmærksomme på, hvordan en ny model kan snige sig ind. Og hvordan de private gymnasier påvirkes.

For selvom de private gymnasier ikke fylder meget i ungdomsuddannelseslandskabet, så spiller de en vigtig rolle i samfundet ved at tilbyde et alternativ til de offentlige gymnasier.

Foreningen vil, i det gode samarbejde med de øvrige interessenter på området, fortsat kæmpe for bevarelsen af 10. klasse og foreningen vil arbejde for, at de unge får mulighed for at vælge nye gymnasiale retninger på private gymnasier som en af måderne at skabe fair rammer og konkurrencevilkår for de private gymnasier i forhold til de offentlige.

Frihed til folkeskolen – betydning for de frie grundskoler

I foråret, den 19. marts, indgik regeringen en aftale om folkeskolens kvalitetsprogram med flere partier. Aftalen blev døbt "frihed og fordybelse".

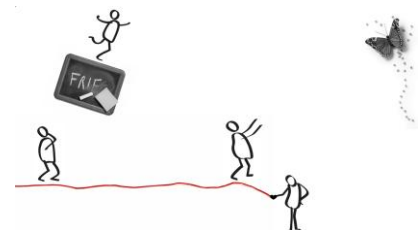
Det er vigtigt for foreningen at påpege, at vi i mange år har ønsket mere frihed til folkeskolerne. Så denne aftale, der er blevet til et lovforslag, fremlagt i folketinget i den første uge af dette folketingsår, har vi sådan set ikke noget imod. Det er godt, at folkeskolerne får mere frihed!

Mindre godt er det imidlertid, at der i hele denne proces overhovedet ikke er taget hensyn til de frie grundskoler. For selvom lovforslaget primært forholder sig til forholdene i folkeskolen, så er der mange afledte konsekvenser for de frie og private skoler – både direkte og indirekte.

Den vigtigste pointe er, at når folkeskolerne får mere frihed, så bør de frie skoler få endnu mere frihed.

Hvis de frie skoler skal vedblive med at være et alternativ til de offentlige skoler, er det vigtigt, at de altid har et råderum for netop at være alternative. Altså, har frihed til at tilrettelægge undervisningen på

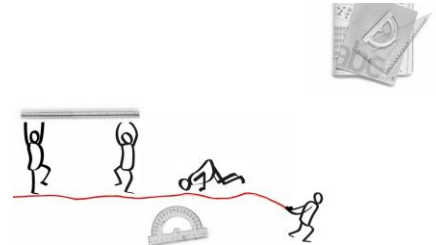
anderledes måder og at indrette skolens virke på grundlag af anderledes holdninger og skolens særlige værdigrundlag. Bare skolen i sidste ende står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

På undervisningsministeriets hjemmeside står der om "stå mål med-kravet":

"Overordnet betyder det, at elever, der forlader 9. klasse på en fri grundskole, skal have fået en undervisning, som giver dem de samme muligheder for at komme videre i uddannelsessystemet, som hvis de havde gået i folkeskolen."

Det er vi helt enige i, altså at målet er det samme, men vejen derhen til, - den bestemmer skolen selv.

Det er bl.a. denne bestemmelse, der udfordres, når de nuværende Fælles Mål tænkes udskiftet med nye fagplaner for folkeskolen, fordi der vil være en tættere tilknytning mellem fagplanerne og folkeskolens formål, samt en større sammenhæng mellem fagplanerne, undervisningens progression og evalueringen af denne.

Alt dette skal vi holde nøje øje med, når der foreligger flere oplysninger.

Foreningen har presset på for at blive hørt og få vores synspunkter med i arbejdet. Det har været særdeles svært. Skoleforeningerne blev først i sidste måned - og i virkeligheden alt for sent i forløbet - inviteret til et møde med den ekspertgruppe, der lige nu arbejder med rammerne for de enkelte faggruppers senere arbejde med de fagspecifikke fagplaner. Vi håber alligevel, at vi fik sat aftryk og gjort indtryk.

Vi er senest blevet lovet, at skoleforeningerne vil blive inddraget i en arbejdsgruppe ift. fagfornyelsens betydning for frie grundskoler frem imod implementeringen af folkeskolens fagplaner fra skoleåret 2027/2028.

I perioden frem til de nye fagplaner skal implementeres er det hensigten, at de nuværende krav til folkeskolerne lempes. Det er dybt bekymrende og kritisabelt, at de samme lempelser ikke bliver tilskrevet de frie skoler. Det medfører, at folkeskolerne de facto får mere frihed - bl.a. ift. udarbejdelse af læseplaner, som i vores regi hedder undervisningsplaner.

Foreningen havde en forventning om, at da forliget var indgået og departementets arbejde med at formulere lovforslaget gik i gang, at vi så ville blive inviteret til et møde med embedsværket med henblik på at drøfte påvirkningerne for de frie grundskoler, og ikke mindst hvordan man i denne sammenhæng kunne fastholde og måske endda udbygge skolernes frihed.

Det skete desværre ikke. Heller ikke efter at vi, sammen med de øvrige skoleforeninger, havde indsendt et endog meget omfattende og kritisk høringssvar til det lovforslag, departementet havde udarbejdet. Vi pressede på og fik (allernådigst) til sidst et møde på 1 time, hvor vi kunne drøfte vores 17 sider lange og detaljerede høringssvar.

Det er ikke tilfredsstillende – og helt uforståeligt – at undervisningens grundforhold for knap 20% af eleverne i grundskolen helt tilsidesættes.

Med lovforslaget "Frihed og fordybelse" ønsker politikerne at give folkeskolerne mere frihed. Foreningen støtter dette, men mener, at de frie skoler også skal have mere frihed. Foreningens kamp handler om skolenes ret til at være et alternativ og tilrettelægge skolens virke efter egne værdier.

De seneste år har vist en tendens til strammere regler for de frie grundskoler, hvilket vi anser for problematisk. Foreningen er i dialog med politikere og embedsværket for at sikre, at mere frihed også kommer de frie skoler til gode.

Det sidste ord er bestemt ikke sagt i lovforslagets gang gennem lovmøllen, og vi vil sammen med de øvrige skoleforeninger forsøge at påvirke processen.

Vi opfordrer til at lempe kravene til de frie skoler. Det må de ansvarlige politikere også kunne indse retfærdigheden i.

Elever med særlige behov – et system under pres

Som en del af aftalen om Folkeskolens kvalitetsprogram er der nedsat en ekspertgruppe, der skal komme med anbefalinger til nye regler på inklusions- og specialundervisningsområdet.

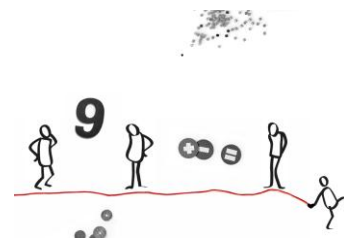
Konkret skal ekspertgruppen se på afgrænsningen og tilrettelæggelsen af specialundervisning som støtte i den almindelige undervisning (9-timersgrænsen). De skal også se på reglerne for pædagogisk-psykologisk rådgivning og den pædagogiske - psykologiske vurdering, - med forkortelserne PPR og PPV.

Et system under pres

Det er godt, for der er virkelig brug for en ændring ift. de mange børn og unge, der har brug for ekstra støtte. På det frie område mærker vi det i høj grad. Det bliver specielt interessant, om ekspertgruppen vil ændre på 9-timersgrænsen, der er udslagsgivende ift. specialundervisningstilskuddet på de frie og private skoler.

Skoleforeningerne ville gerne have haft en repræsentant i denne ekspertgruppe. Det har vi ikke fået. Vi har dog fået pladser i den følgegruppe, der er nedsat, og hvis formål er at give input til ekspertgruppen. Det må vi derfor lade os nøje med.

På de frie grundskoler er der udelukkende tal for antallet af specialundervisnings elever, altså de elever, der har brug for støtte i mere end 9 klokke timer om ugen. Stigningen her er markant – i omegnen af 10% årligt gennem de seneste år.

De frie og private skoler både skal og vil gerne varetage undervisningen af børn med særlige udfordringer – og vi vil gøre det på en faglig forsvarlig måde.

Rigtig mange skoler har ansat både inklusionsvejledere, specialundervisningskoordinatorer, læsevejledere og matematikvejledere. Skolerne gør meget ud af det forebyggende arbejde, så elever ikke havner i specialundervisning senere. Deres udfordringer forsøges i stedet at afværges så tidligt som muligt.

Selve specialundervisningen varetages naturligvis af veluddannede lærere.

Alt dette målrettede arbejde viser virkelig, at de gode intentioner er til stede.

Den helt store barriere er de kommunale PPR.

Medarbejderne dér er pressede – arbejdsbyrden er så stor, at de vanskeligt kan overholde forskellige tidsfrister. For de frie og private skoler er d. 5. september - af tilskudsmæssige årsager - yderst vigtig.

Den vigtigste udfordring er imidlertid, at kommunerne nedprioriterer betjeningen af de frie skoler. Skolerne får generelt ikke den betjening fra PPR, som loven fastsætter, nemlig at skolekommunen skal yde vederlagsfri pædagogisk-psykologisk rådgivning.

Problemstillingen omhandler definitionen af rækkevidden af den pædagogisk-psykologisk rådgivning. Nogle kommuner tilkendegiver, at deres forpligtelse udelukkende omhandler udarbejdelse af pædagogisk psykologisk vurdering (PPV) af elever – nogle steder endda et begrænset antal elever. Det er vi uenige i, og har sammen med de øvrige skoleforeninger rejst spørgsmålet overfor Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK).

STUK har i et svar til en enkelt kommune givet os delvis ret i vores fortolkning. Det har dog ikke haft den tilsigtede virkning, hverken i den pågældende kommune eller i andre.

Vi har, for at være konstruktive og løsningsorienterede, i foreningen undersøgt, om der kunne være alternative muligheder, så de kommunale PPR kan allokere medarbejdere til også at tage sig af de rådgivende funktioner. Vi har givet forslag, der kan lette PPR-medarbejdernes arbejde og sikre en bedre betjening af skolerne.

I bekendtgørelsen vedr. specialundervisning står der, at kommunen skal give en udtalelse om en elev, hvis der vurderes et støttebehov for mere end 9 ugentlige klokketimer. Dette giver mulighed for tildeling af tilskud.

Det er ingen steder beskrevet, at der skal foreligge en såkaldt PPV, som er tidskrævende at udarbejde. Kravet er en udtalelse.

Denne udtalelse kunne, efter vores forslag, gives på et andet grundlag, nemlig skolernes egen vurdering og analyser. Alternativt kunne der også gives mulighed for, at der kan udarbejdes PPV i andre regi, f.eks. via privatpraktiserende psykologer eller andre fagspecialister.

Flere skoler kunne i samarbejde engagere en psykolog til at udføre arbejdet. PPR kunne efterfølgende tage stilling til vurderingen og give den nødvendige udtalelse.

Vi har forelagt dette forslag i departementet, men har desværre modtaget et negativt svar. Begrundelsen lyder:

"Det er bl.a. ud fra en afvejning af risikoen for misbrug af ordningen og også fordelingspolitiske overvejelser ved øget anvendelse af privatfinansieret rådgivning".

Det er tydeligt, at den socialdemokratiske aversion mod private udbydere slår igennem her. Det er i hvert tilfælde ikke børnenes og de unges tarv, man vægter.

Det er regeringens målsætning, at færre børn skal segregeres, og derfor vil et af målene for ekspertgruppen helt sikkert være at udtænke forslag til, hvordan flere udfordrede elever fastholdes i normalklasser. Vi taler her om inklusion.

På de frie og private skoler kan vi tørst konstatere, at det er jo det, vi altid har gjort. Vi har udelukkende mulighed for at have enkeltintegrerede elever på skolerne.

En øget inklusionsindsats kræver yderligere rådgivning fra de specialister, der primært er ansat på de kommunale PPR-centre. Derfor er det yderst vigtigt, at der i de kommende anbefalinger fra ekspertgruppen tages højde for at intensivere rådgivningen på de frie og private skoler.

Kort sagt, at sørge for, at den PPR-betjening, folkeskolerne kommer til at modtage i fremtiden, - den skal de frie og private skoler også modtage - 1:1. Sværere er det ikke.

Skolerne modtager i dag et inklusionstilskud.

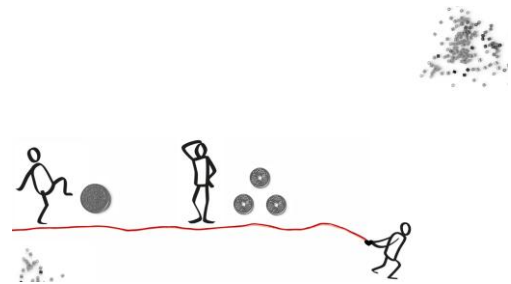
Tilskuddet er beregnet til elever med et støttebehov på mindre end 9 timer ugentligt, og det skal anvendes til supplerende undervisning eller anden faglig støtte inden for rammerne af den almindelige undervisning.

Tilskudsfordelingen har vi gennem alle årene kritiseret, idet den fordeles, så de største skoler modtager mindst tilskud. Det er naturligvis helt uretfærdigt, da man må gå ud fra, at dér, hvor der er flest elever, også er dér, hvor flest elever har brug for støtte.

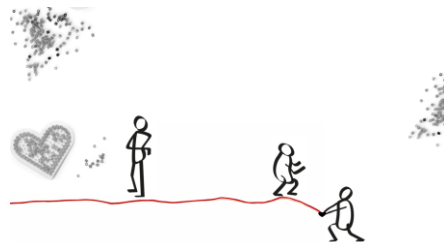
Der er, specielt i kommunerne, en endog meget stor uvidenhed om, hvilke anvendelsesområder inklusionstilskuddet er beregnet på at dække. Mange frie grundskoler oplever, at kommunerne afviser hjælp med henvisning til, at skolen allerede modtager et inklusionstilskud. Dette er ikke korrekt.

Vi har derfor givet departementet et helt konkret forslag til en tekst, der tydeligt beskriver afgrænsningen af inklusionstilskuddet, og dermed også hvilke områder skolerne selv står for. Vi har også her modtaget en afvisning, hvilket i vores optik er dybt mærkværdig.

Antallet af børn og unge, der har brug for særlig støtte, vil helt sikkert stige i fremtiden. Derfor er det vigtigt, at der foretages ændringer i lovgivningen, så der bliver bedre muligheder for at iværksætte hjælpeforanstaltninger.

I regeringens forslag til finanslov 2025 har ministeren bestemt, at der skal afsnøres ekstra 120 mio. kr. til specialundervisning på de frie grundskoler. Et umiddelbart sympatisk forslag, hvis man ikke medtager, at pengene tages fra de øvrige driftsmidler, og at ministeren helt tilsidesætter den hidtidige proces, hvor skoleforeningerne bliver spurgt.

At der er brug for pengene til specialundervisning, er uomtvisteligt, men at tro at dette løser problematikkerne med manglende PPR-betjening og medfører flere børn med særlige udfordringer på de frie skoler, er helt uden for virkelighedens verden.

Vi vil – også gennem følgegruppen til ekspertgruppen – forsøge at gøre det så nemt som muligt at gennemføre nødvendige støtteordninger.

Det fortjener de børn og unge, hvis succesfulde skolegang er afhængig af særlig hjælp.

Tilsynsproblematikker

I forliget om folkeskolerne er det beskrevet, at tilsynet med folkeskolerne skal gennemgå et serviceeftersyn. Og i finanslovsudspillet nedlægges folkeskolernes kvalitetstilsyn, som står for at identificere skoler med vedvarende kvalitetsmæssige udfordringer.

På det frie skoleområde kunne vi også godt tænke os et serviceeftersyn af tilsynet. Det vil være formålstjenligt, at tilsynet bliver tilpasset forholdene på de frie og private skoler.

Det er de frie skolers eksistensberettigelse at være et alternativ til de offentlige skoler. Derfor bør tilsynet tage højde for, at strukturer, progression i undervisningen og undervisningsmetoder kan være meget anderledes end det, STUK møder på folkeskolerne. De frie skoler er ikke omfattet af folkeskoleloven, og skal ikke presses ind i de samme rammer. Vi skal ikke måles og vejes med udgangspunkt i det, der er mainstream. Vi skal ikke, og vil ikke, ligne eller sammenlignes med folkeskolen i alle sammenhænge – heller ikke blot fordi det ville gøre det nemmere for det statslige tilsyn.

Vi skal, som tidligere nævnt "stå mål med" i den betydning, ministeriet selvsagt ift. slutmålene. Vejen derhen – den bestemmer vi selv. Men naturligvis gøre, at eleverne kan nå slutmålene ved den undervisning, skolen har valgt.

Det kan lyde som om, vi altid kritiserer tilsynet. Vi skal derfor også fastslå for tilsynet. Et godt og konstruktivt centralt tilsyn legitimerer vores skoleselektioner overholder de forskellige lovkrav. Det er det, tilsynet er skabt for.

Når vi så til tider er kritiske, så handler det om, at Styrelsen er begyndt at tolke lovkravene meget stramt. De ønsker en nøjere sammenhæng med folkeskolernes vilkår, samtidig med, at fortolkningerne ofte indskrænker den frihed, vi mener skolerne har. Disse stramninger har fundet sted gennem flere år. Vi har altid - hver eneste gang - påpeget hver enkelt, efter vores opfattelse, fejlfortolkning.

Har styrelsen så ændret opfattelse? Tvivlsomt, men måske har vi alligevel formået at tydeliggøre en anden fortolkningsmulighed. Og altid bundet op på fakta.

I dette arbejde har vi et meget fint og tæt samarbejde med de øvrige skoleforeninger. Tak til Friskolerne, Foreningen af Kristne Friskoler, Lilleskolernes Sammenslutning og Deutsche Schul und Sprachverein – sammen er vi meget stærkere end hver for sig.

De frie og private grundskoler og gymnasier er underlagt det statslige tilsyn. På grundskolerne er der flere typer tilsyn.

Det tilsyn, der er tættest på skolen, er naturligvis forældrenes tilsyn. Forældrenes rolle er bl.a. at sikre, at skolens værdier udleveres i hverdagen - og i de overordnede beslutninger, skolens bestyrelse og ledelse tager. Forældreindflydelsen går bl.a. gennem skolernes generalforsamling, hvor de har mulighed for at give meninger til kende og vælge enten hele skolens bestyrelse eller enkeltmedlemmer.

Forældrene skal også bestemme skolens tilsynsform. Det kan enten være selvevaluering efter en af ministeriets godkendt model eller tilsyn af en eller flere certificerede tilsynsførende.

Det er vigtigt at fastholde, at vælges modellen med ekstern tilsynsførende, så er det forældrene, der vælger personen ud fra listen af certificerede tilsynsførende. Det er også vigtigt at forstå, at den eller de valgte tilsynsførende ikke er en slags pædagogisk konsulent, men en uddannet tilsynsførende, hvis opgave det er at føre tilsyn med, at forholdene på skolen er i henhold til de bestemmelser, skolen er underlagt. Den tilsynsførende udarbejder hvert år en erklæring, der fortæller forældrene om skolens forhold på bestemte områder.

Den udarbejdede erklæring benyttes også af STUK.

At den certificerede tilsynsførende er uvildig og objektiv legitimerer både ordningen og skolen.

Friheden til at holde skole på værdier og grundlæggende holdninger til undervisning er essentielt for den frie skoleverden. Hvis friheden skal bevares, - og det kæmper foreningen intenst for - så må vi også erkende, at det er nødvendigt med en vis kontrol af skolerne. Derfor omfavner vi også de forskellige tilsyn, idet de legitimerer vores skoleform. Men, for der er et men, de ansvarlige for tilsynet er nødt til at føre deres tilsyn med stor respekt for, at skolerne er et alternativ til de offentlige skoler, at de er værdibaserede skoler, og at de derfor har frihed til at holde skole på anderledes måder.

De svære balancer

I foråret indgik fagforeningerne og staten en overenskomst, der på flere måder blev historisk.

For det første blev det en to-årig overenskomstperiode, for det andet indeholdt den store lønstigninger over perioden, og for det tredje blev de meget store lønstigninger indført allerede fra overenskomstperiodens begyndelse.

Det kom bag på de fleste - også de frie og private skoler. I sekretariatets rådgivning havde vi forudset større lønstigninger fra april, men indrømmet ikke så store.

Det har derfor været nødvendigt for de fleste skoler at justere budgetter og finde besparelser i indeværende år. Lønstigningerne kom bl.a. grundet en meget høj inflation over den foregående periode. En inflation, der ramte både skoler og de forældre, der betaler skolepengene.

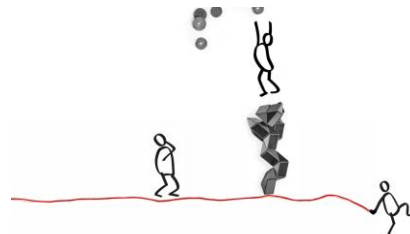
Samtidig er det et faktum, at børnetallet har været faldende, hvilket for flere skoler har medført et fald i elevtal.

Det har derfor været dobbelt svært at finde pengene på skolerne. På den ene side kan skolerne hæve forældrebetalingen, men på den anden side, så vil det uvægerligt medføre, at flere forældre vil få svært ved at prioritere den frie og private skole til deres børn.

Stigning i skolepenge vil også påvirke den mangfoldighed på skolerne, som vi, i henhold til vores samfundsløfter, meget gerne vil være med til at forøge.

Et meget svært dilemma, som skolerne har skullet løse i samarbejde med lederne. Både at tilgodese kvalitet, bæredygtighed og diversitet.

De frie og private skoler har altid været gode til at tilpasse sig tidens udfordringer. Det er også sket i denne situation.

Hvordan er foreningen involveret i overenskomstforhandlingerne for ledere og lærerne på grundskoler og gymnasier? Svaret er "ikke meget" og slet ikke direkte.

Vi kan på møder med medarbejder- og kompetencestyrelsen, der er den direkte forhandler på arbejdsgiversiden, give vores holdninger til kende og arbejde for, at de vil medtage synspunkterne i selve forhandlingerne. Foreningens perspektiv er et arbejdsgiverperspektiv. Vi ønsker, at skolerne får så stor fleksibilitet som muligt, og gerne i meget enkle og forståelige overenskomster.

Det må være til at forstå, men også denne gang må vi konstatere, at vores forslag ikke fik nogen virkning. Specielt finder vi det særdeles kritisabelt, at Medarbejder- og Kompetencestyrelsen overhovedet ikke har forståelse for udfordringerne for grundskolernes øverste leders lønstruktur.

Øverste leder på grundskolerne kan kun opnå en løn, der er sammenlignelig med andre ledere på samme niveau, hvis det fulde engangsvederlag og resultatløn medregnes.

Det giver helt urimelige konkurrencevilkår, når skoler skal genbesætte lederstillinger, og det kan give udfordringer ift. fastholdelse af gode ledere på de frie skoler.

Vi pointerer gang på gang det helt urimelige i, at bestyrelserne hvert år skal tage stilling til øverste leders løn, blot for at matche lignende stillinger. Og det er helt urimeligt overfor øverste leder, at de hvert år skal forhandle egen løn og ikke er sikret en fast løn på et rimeligt niveau.

Foreningens arbejdsgiverperspektiv er som sagt begrundet i tiltrækning og fastholdelse af dygtige ledere. Den opgave tager vi på os og arbejder målrettet på gode og rimelige løsninger. Samtidig så må det være fagforeningens, altså Frie Skolers Lederes opgave at kæmpe for forbedrede løn- og ansættelsesvilkår.

Ved nogle overenskomstforhandlinger medvirker vi direkte, nemlig ved forhandlingerne med HK, 3F og BUPL/FOA. Forhandlingerne med BUPL/FOA har været mere komplicerede end sædvanlig, idet vi her var påvirket af regeringens tidligere trepartsaftale. I disse aftaler blev der ikke taget hensyn til de medarbejdere, der arbejder på private institutioner, som modtager tilskud fra staten. Vi tænker, at fagforeningen har sovet i timen, når der ikke blev sat centrale midler af til lønstigninger for denne gruppe.

Opgaven blev derfor lagt på vores forhandlingsbord. Det ville have været helt urimeligt, hvis pædagoger på det frie område ikke fik samme lønstigninger, som deres kolleger på det kommunale område, så vi fandt en løsning. Desværre bliver det skolerne, der kommer til at betale.

Det er vores overordnede mål, at overenskomsterne er rimelige for både skoler og medarbejdere. Foreningen Danmarks Private Skoler har haft en central rolle i forhandlingerne for visse personalegrupper og har arbejdet for at sikre skolernes fleksibilitet samt attraktive arbejds- og lønvilkår i de forhandlinger, hvor foreningen kun har en indirekte rolle.

Foreningen fortsætter dialogen med alle relevante aktører for at varetage medlemsskolernes interesser bedst muligt.

Skole i tiden

Tradition og fornyelse handler om balance, bl.a. når det gælder digital teknologi og kunstig intelligens i skolen. Frie og private skoler har altid stræbt efter at balancere det kendte med det fremadskuende.

Teknologiens rolle og kunstig intelligens har været et centralt emne i uddannelsesdebatten de senere år. Især har der været megen fokus på udfordringer. F.eks. har ChatGPT ofte haft en noget negativ rolle som et redskab, der bare kan bruges til at snyde.

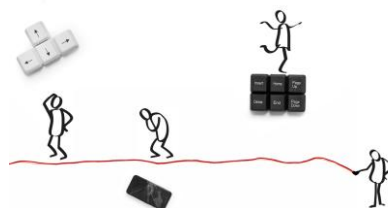
Men teknologien bør ses som en mulighed, ikke en trussel. Der er behov for en konstruktiv tilgang til, hvordan teknologi integreres i undervisningen, men regeringen og ministeriet har været tøvende.

I stedet har brugen af "skærme i skolen" fået lov at fylde. Ministeren gjorde hurtigt skærmdebatten til en del af trivselsdebatten, og fremstillede skærme som årsagen til børns mistrivsel. Men virkeligheden er mere nuanceret. Ministeren udsendte alligevel anbefalinger om begrænset skærmbrug i skolerne. Vi bidrog med vores synspunkter, men det ændrede ikke det endelige resultat. De fleste skoler, især de frie, har allerede klare regler for skærmbrug, inklusive regler for brug af mobiltelefoner.

STUK er på vej med "Generelle anbefalinger om brug af generativ kunstig intelligens i undervisning på gymnasiale uddannelser." De indeholder gode elementer, men der er behov for mere ambitiøse og støttende tiltag.

Som en del af "Alliance for Digital Teknologiforståelse" har foreningen løbende opfordret Folketinget og regeringen til at støtte skolernes arbejde med teknologi. Alliancen arbejder bl.a. for bedre uddannelse af lærere.

Digital teknologi handler ikke kun om kodning og sprogmodeller, men påvirker allerede mange fag, fra religion til idræt – fra STEM-fagene til de humanistiske. Børns og unges liv er allerede præget af teknologi. De uddannelser og erhverv, de fortsætter i, integrerer allerede nu generativ kunstig intelligens.

Vi skal ikke undervise i digital teknologi med en ide om, at alle skal blive softwareingeniører. Vi skal gøre det for at sikre digitalt medborgerskab og kritisk forståelse. Unnlader vi det, svigter vi eleverne.

Balance mellem tradition og fornyelse er afgørende. Frie og private skoler har altid søgt at kombinere det velkendte med det fremadrettede. Foreningen opfordrer medlemsskolerne til at tage aktivt stilling til teknologi og kunstig intelligens i deres undervisningstilbud - for at forberede eleverne på fremtiden.

Interessevaretagelse – bevidsthed og relationer

En stor del af foreningens eksterne arbejde handler om at sørge for de bedste forhold for de frie og private skoler. Derfor er det også vigtigt, at vi i foreningens politiske interessevaretagelse har en strategi for, hvordan vi arbejder.

Det har vi haft siden 2017, hvor vi udarbejdede den første strategi – en kommunikationsstrategi. Strategien evalueres og fornyes hvert år, og i 2022 ændrede vi den til en målrettet og ambitiøs strategi for interessevaretagelse.

Hovedformålet med foreningens interessevaretagelse er at skabe bevidsthed om de frie og private skoler. En bevidsthed, der giver omverdenen en større viden og dermed også en større forståelse og anerkendelse af den opgave de frie og private skoler løfter. Ikke mindst det samfundsansvar, der bliver taget, og som for øjeblikket ikke er værdsat i tilstrækkelig grad.

Vi kommunikerer foreningens holdninger på forskellige medier og anvender i høj grad faktabaserede argumenter. Vi deltager også gerne i forskellige debatter, skriftlige såvel som fysiske.

På denne måde er det hensigten at skabe en større bevidsthed om skoleformen og samtidig motivere skolerne til at synliggøre de mange indsatser og aktiviteter, der foregår. Synliggørelse handler både om at beskrive aktiviteterne og – måske endda i højere grad – at fortælle, hvorfor skolen netop vægter disse aktiviteter, og hvordan de relaterer til skolens værdier, herunder fællesværdien samfundsansvar.

Samarbejde

I vores interessevaretagelse vælger foreningen at fokusere på udvalgte områder og målgrupper.

Relationer er vigtige. Derfor er et af fokusområderne at skabe og vedligeholde gode relationer til relevante personer og organisationer.

Naturligvis er politikerne og embedsværket vigtige målgrupper. Vi har gode og konstruktive dialoger med langt de fleste partiers ordførere og med både departementet og styrelsen. Derfor skal der herfra gives en stor tak for lydhørhed – vi tror, at begge parter får noget ud af samarbejdet og bliver bedre til vores respektive arbejde ved at lytte til hinanden. Ikke dermed sagt, at holdningerne ændres, men at have blik for andres synspunkter giver en mere nuanceret debat – og nogle gange flytter samtaler faktisk forudfattede opfattelser af hinanden.

Det er essentielt, at skoleforeningerne står sammen, når ydre omstændigheder truer sektorens frihed. Og det gør vi bestemt.

De fem foreninger har et fantastisk godt samarbejde, hvor vi koordinerer, hvor vi henvender os samlet til politikere og til ministeriet, og hvor vi taler med én stemme med det fælles mål at bevare og gerne udvide friheden for skolerne.

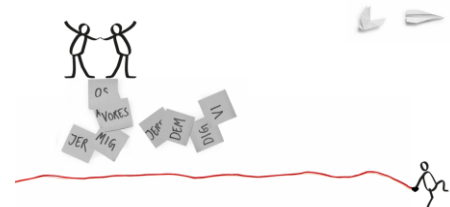
Vi er fem forskellige foreninger, der hver på sin egen måde agerer som skoleforening for de ca. 550 forskellige frie grundskoler. Jeg er sikker på, at det er gået op for omverdenen og specielt ministeriet, at vi står sammen, når mørke skyer trækker ind over de frie og private skoler.

Tak til alle fem foreninger for et konstruktivt og tillidsfuldt samarbejde.

Det har været et overenskomstår. Sædvanligvis vil et sådant år skabe naturlige fronter mellem arbejdsgiverne, som vi betragter os, og fagforeningerne. På vores område er der rigtig mange fagforeninger involveret. Vi kan konstatere, at forholdet til fagforeningerne ikke har lidt overlast gennem overenskomstforhandlingerne. Vi har gode relationer til alle fagforeningerne. Tak for godt samarbejde, når der er brug for det, og tak for gode samtaler i alle de andre sammenhænge.

Vi har mest kontakt med Frie Skolers Lærereforening, Frie Skolers Ledere og BUPL/FOA. Derfor en særlig tak til jer for gode, konstruktive og tillidsfulde samarbejds møder. Det er uden tvivl en fordel både for vores organisationer og ikke mindst for skoler og medarbejdere, at vi på et lidt overordnet plan kan drøfte udfordringer og nå til gode løsninger.

I det politiske arbejde betyder gode relationer alt. Det er gennem både uformelle og formelle samtaler og møder, at der skabes forståelse for hinandens synspunkter, og forståelsen skaber grobund for de gode løsninger. Så tak til alle de personer og organisationer, vi gennem året har talt med – vi værdsætter hvert eneste møde og samtale. Tak.

Afslutning

Danmarks Private Skoler er til for skolerne.

Vi kæmper for skolernes frihed til at drive frie og private skoler baseret på værdier.

Vi kæmper for størst mulig frihed til at tilrettelægge undervisningen på anderledes måder.

Vi kæmper for, at netop de frie og private skoler får mulighed for at afprøve nye veje og dermed også være en inspiration for den offentlige skole.

Vi kæmper for forældres ret til at vælge den skole, der passer bedst i forhold til netop deres børn.

Vi kæmper for mangfoldighed – både på de enkelte skoler og mellem skolerne.

Vi kæmper for alsidige uddannelses tilbud, og for at de unge ikke presses i politisk bestemte retninger.

Vi kæmper intenst for retfærdige vilkår for alle frie og private skoler.

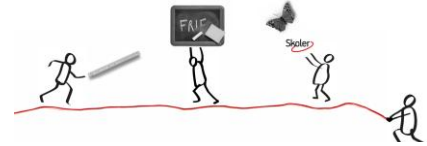

Og jeg kunne blive ved. For der er nemlig meget at kæmpe for.

En af de største udfordringer, foreningen står overfor, er de politiske reformer og reguleringer på uddannelsesområdet.

Regeringens reformer er primært rettet mod det offentlige skolesystem, men de påvirker også de frie skoler. De frie skolers stemme bliver ikke hørt tilstrækkeligt i de politiske beslutninger. Foreningen arbejder aktivt på at ændre dette og sørge for, at de frie skolers behov og perspektiver bliver en del af bl.a. den politiske dialog.

Vi ønsker også forbedringer af det statslige tilsyn, da vi ofte ser, at lovgivningen bliver fortolket stramt, hvilket begrænser skolernes frihed. Foreningen arbejder målrettet for et mere fleksibelt og forstående tilsyn, som respekterer de frie skolers unikke værdigrundlag og autonomi.

Foreningen er dybt engageret i at beskytte de frie skolers økonomiske interesser. Med stigende lønudgifter, effekter af inflation og faldende børnetal står mange skoler over for økonomisk pres. Det er en balancegang at opretholde kvaliteten i undervisningen, samtidig med at forældrebetalingen holdes på et niveau, der sikrer mangfoldighed blandt eleverne. Foreningen har fokus på, at skolerne kan bevare deres økonomiske stabilitet, så alle familier, uanset deres udgangspunkt, kan vælge en fri og privat skole til deres børn og unge.

Foreningen samarbejder med andre skoleforeninger, for at løse strukturelle udfordringer for elever med særlige behov. Foreningen kæmper for lige behandling af alle elever og presser på for justeringer, der sikrer, at ingen falder gennem systemet, og at alle får en tryk og udviklende skolegang.

Foreningen anerkender den succes, der ligger i at balancere historie og tradition med udvikling. Foreningen arbejder for, at skolerne forbliver relevante nu og i fremtiden, blandt andet ved at opfordre til at have fokus på teknologi og kunstig intelligens.

Skolerne skal levere dannelse og uddannelse af høj kvalitet og samtidig bidrage positivt til samfundet. Foreningen arbejder for, at skolerne kan udnytte deres frihed, mens de opfylder samfundets krav. Gennem det fælles kodeks og de 7 samfundsløfter forpligter medlemsskolerne sig til indsatser, der både gavner samfundet og samtidig gør det muligt for skolerne at bevare deres unikke karakter.

Vores forening står på en række fællesprincipper – den røde tråd:

Friheden – Traditionen – Ambitionen - Ansvar og Værdierne

I har hørt dem nævnt før. Ja, men det gør dem ikke mindre relevante. Tværtimod!

For selvom vores mission er den samme år efter år, udvikler verden omkring os sig konstant, og vi må følge med.

Foreningen arbejder ufortrødent videre med at forsvare de frie skolers særlige plads i samfundet. Vores grundlag står fast, men måden vi udtrykker og tilpasser os, er konstant i bevægelse.

Lad os derfor fortsætte med at værne om vores værdier og samtidig bevæge os fremad. Vi har styrken til at tilpasse os, og vi har grundlaget til at stå fast.

Med den røde tråd som vores "rettesnor", er vi godt rustet til at håndtere både de nuværende og de kommende udfordringer, samtidig med at vi griber fremtidens muligheder.

Friheden
Traditionen
Ambitionen
Ansvar
Værdierne

Tak for jeres engagement og støtte!

Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier,

Bestyrelsen,
Oktober 2024

